

-
- عنوان پروژه: پایش و ثبت جمعیت های بز نجدی
 - شماره مصوب پروژه: ۹۶۰۶۰۸-۹۶۰۱۳-۱۱۲-۱۳-۷۱-۱۲۴
 - نام و نام خانوادگی مجری مسئول (اختصاص به پروژه‌ها و طرح‌های ملی و مشترک دارد):
 - نام و نام خانوادگی مجری/مجریان: حمیدرضا ایزدینیا
 - نام و نام خانوادگی ناظران:
 - نام و نام خانوادگی مشاور(ان):
 - نام و نام خانوادگی همکاران: محمدحسین بنابازی - احمد خیاط - ابوالحسن صادقی پناه - نادر اسدزاده - سیما ساورسغلی - علیرضا اقبال - امیر طاهری یگانه - محمدرضا مشایخی - بهروز مهدوی فر، سونیا زکی زاده چوب تراش، حسین عمرانی
 - محل اجرا: خوزستان
 - تاریخ شروع: ۱۳۹۶/۶/۱
 - مدت اجرا: ۱۸ ماه
 - ناشر:
 - شمارگان (تیراژ):
 - تاریخ انتشار:
 - این اثر در مورخ ۹۹/۴/۱۱ با شماره ۵۷۷۹۲ در مرکز اطلاعات و مدارک علمی کشاورزی به ثبت رسیده است.
 - حق چاپ محفوظ است. نقل مطالب، تصاویر، جداول، منحنی ها و نمودارها با ذکر مأخذ بلامانع است.

چکیده

وزارت جهاد کشاورزی وظیفه‌ی سیاست‌گذاری جهت شناسائی، حفظ و اصلاح نژاد منابع و ذخائر ژنتیکی دام‌های بومی و بهبود بخشیدن به کیفیت آنها را به عهده دارد. اطلاعات حاصل از شناسایی و ثبت جمعیت‌های بومی هر کشور در تدوین برنامه‌های حفاظت و بهنژادی ذخایر ژنتیکی مورد نیاز می‌باشند.

در این تحقیق اطلاعات پرسشنامه‌ای در زمینه ثبت مشخصات ظاهری و عملکردی، تعیین و ارزیابی شاخص‌ها و روند تغییرات جمعیتی بز نجدی جمع آوری شد. نمونه‌های خون این دام به منظور استخراج DNA و ثبت و ذخیره در بانک ژن موسسه تحقیقات علوم دامی کشور، از مناطق پراکنش آن جمع آوری شد. همچنین اطلاعات ایستگاهی شامل وزن در مقاطع مختلف سنی، میزان و ترکیبات شیر تولیدی و صفات تولیدمثلی و اندازه‌های بدن در زمان بلوغ جسمی شامل محیط دوره سینه، طول بدن، عرض کپل، ارتفاع از جدوگاه و ابعاد دم جمع آوری شد. نتایج نشان داد که میانگین‌های تعداد بز، تعداد بز ماده، تعداد بز نر، تعداد بزغاله ماده و تعداد بزغاله نر در گله‌های مورد بررسی به ترتیب ۲۳/۹۵، ۱۲/۳، ۱/۸۵، ۶/۳ و ۳/۵ رأس است.

میانگین‌های وزن تولد، سه ماهگی، شش ماهگی، نه ماهگی و یک سالگی در گله‌های بز نجدی مورد بررسی به ترتیب ۰/۱۸ ± ۳۱/۱۹، ۱/۲ ± ۳۰/۳۹، ۲/۱۲ ± ۳۹/۹۲، ۳/۱۴ ± ۱۸/۴۶ و ۲/۹۹ ± ۲۵/۲۰ کیلوگرم بود. میانگین‌های ارتفاع جدوگاه تا زمین، پهنای استخوان لگن، دور سینه، طول دم، عرض دم و طول بدن در بزهای یکساله تا دو ساله ماده به ترتیب ۲/۹۴ ± ۵۸/۴۵، ۱۰/۹۵ ± ۱/۸۵، ۱۳/۰۵ ± ۱/۵۰، ۵/۳ ± ۱/۴، ۸۴/۰۵ ± ۵/۵۵ و در بزهای نر به ترتیب ۲/۵۰ ± ۴۵/۶۲، ۱۱/۶۵ ± ۲/۳۰، ۶۶/۵ ± ۴/۶۵، ۱۳/۴۲ ± ۱/۸، ۵/۹۰ ± ۱/۲۵ و ۸۲/۰۵ ± ۴/۳۵ سانتی‌متر بود. میانگین‌های تولید شیر، چربی شیر، پروتئین شیر، طول دوره شیردهی و مواد جامد غیرچربی به ترتیب ۱۲ ± ۰/۶۱ کیلوگرم، ۰/۶۵ ± ۳/۳ درصد، ۰/۲۲ ± ۳/۴۲ درصد، ۲۳۲ ± ۲۵ روز و ۸/۹۶۱ ± ۰/۲۹ درصد بود.

تجزیه و تحلیل نتایج حاصل از اطلاعات پرسشنامه‌ای و گله بز نجدی مستقر در ایستگاه تحقیقات علوم دامی صفی آباد نشان داد که با اجرای برنامه‌های بهنژادی امکان افزایش میانگین تولیدات بز نجدی وجود دارد.

کلید واژه‌ها: ثبت و پایش، بز نجدی